

ARKEOLOGISK UNDERSÖKNING I FORM

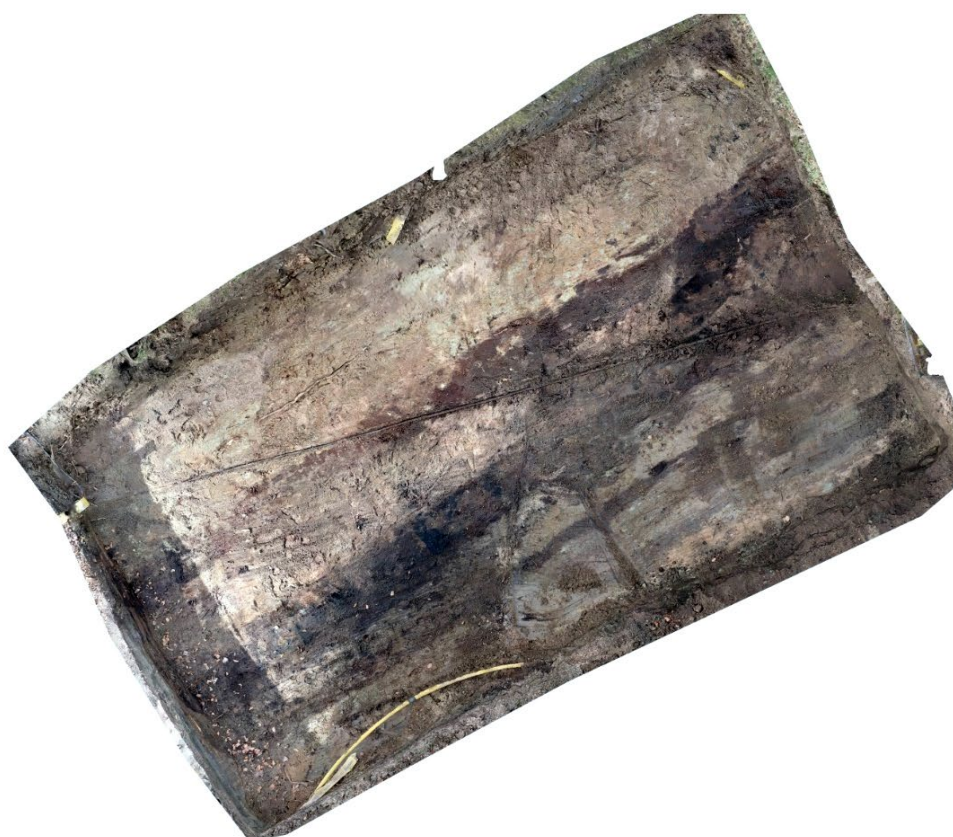
AV SCHAKTNINGSÖVERVAKNING 2024

Patrik Hallberg

BEFÄSTNINGSPRESTER VID ROTUNDAN

Hallands län, Halmstad kommun och stad, Norre Katts park
RAÄ 33:1/L1997:4018 & RAÄ 44:1/L1997:3939

KULTURMILJÖ HALLAND RAPPORT 2026:5

KULTURMILJÖ
HALLAND

Stiftelsen Hallands Läns museer, Kulturmiljö Halland

Uppdragsverksamheten, Halmstad 2025

Arkeologisk undersökning i form av schaktövervakning 2024

Bild framsida: Den mörka torvraden som sträcker från SV-NÖ, vilken kan vara en möjlig rest av en vallkant i norra delen av undersökningsområdet. Det mörka partiet är cirka 2 meter brett och 9 meter i längd. Utsnitt från koordinatsatt ortofoto.

Ärende nr ms2006/02316.

Innehåll

BAKGRUND	5
RESULTAT OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG	5
Förslag till fortsatta åtgärder	5
Tekniska och administrativa uppgifter	9

Figur 1. Undersökningsområdets läge markerat på Lantmäteriets karta. Skala 1:50 000.

BAKGRUND

Inför att Halmstad kommun, Teknik- och Fastighetsförvaltningen skulle anlägga en ny scenbyggnad, nytt förråd samt en miljöstation och nya toaletter inom fornlämningarna RAÅ Halmstad 33:1/L1997:4018 stadsbefästning och RAÅ Halmstad 44:1/L19997:3939 stadslager, utförde Kulturmiljö Halland en arkeologisk schaktningsövervakning inom det planerade området i samband med grävningarna. (Lst dnr 431-7754-2023)

Schaktningsövervakningen utökades i samband med dragning av nya vatten- och avloppsledningar, samt nya elledningar (Lst dnr 431-2956-2024).

RESULTAT OCH ÅTGÄRDSFÖRSLAG

Arbetet bestod i att övervaka schaktning inför nybyggnation samt dragning av nya schakt för el och VA vid Rotundan i Norre Katts park. Halmstad kommun, Teknik- och Fastighetsförvaltningen ska anlägga ett nytt förråd, toaletter, miljöstation och ny scenbyggnad. Rotundan ligger ovanpå en ravelin eller ett s.k. utanverk som är en del av Halmstads äldre försvarsverk. Den totala schaktade ytan uppgår till cirka 267 m². I den norra delen bestod fyllningen av 0,3 meter matjord/bärlager. Därunder 0,4 meter omrörda fyllnadsmassor med kolbitar och små bitar av krossat tegel. De lägre liggande schakten i parken består av 0,5 meter matjord/bärlager, under detta 0,2 meter omrörda fyllnadsmassor, slutligen 0,3 meter grå sand, därunder lera. Mycket av schaktningen gjordes endast i det övre bärlagret och matjordslagret eller i äldre el- och VA schakt och berörde därför inte några historiska lager annat än de omrörda raseringsmassor med kol och tegelbitar som finns över hela området.

De delar av arkeologiskt intresse som påträffats är spår av en möjlig vall i den norra delen. Vallen syns som ett mörkare, torvigare stråk med raka kanter cirka 2 meter i bredd (se figur 3) schaktets toppmått 4,7möh. I den södra delen av rotundan framkom en stenläggning/stenpackning och några huggna stenar, den största med en längd av 1,5 meter (se figur 4) schaktets toppmått 3,7möh. Dessutom rester av kalkbruk och

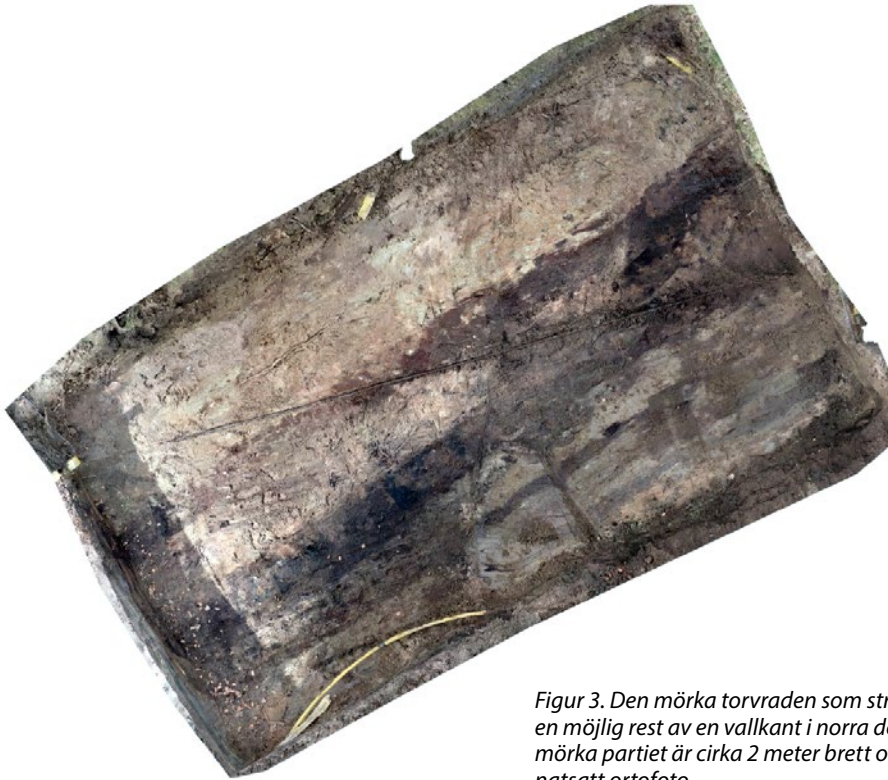
tegelbitar. Troligen är detta rester av en skalmur med fyllning som varit en del av den äldre anslutningen mellan ravelinen och den s.k. stembären. Stembären är den mur med vilken man har reglerat vattenståndet i vallgraven och som gått mellan bastionen Norre Katt och utanverket vid rotundan. Från stembären påträffades också en avlång huggen kvadersten i ett av VA-schakten nere i parken. Stenen som är fint huggen och rektangulär till formen, mäter cirka 0,8 meter i bredd och påträffades på ett djup om cirka 0,5 meter under nuvarande markyta. Stenen rensades tyvärr inte fram i sin helhet, då schaktet inte behövde göras större. Endast cirka 0,30 meter av stenens djup var synligt i schaktet som bara grävdes till ett djup av 0,8 meter, schaktets toppmått 1,7möh (se figur 5). Det bör ändå vara en av stenarna från stembären, vilket stämmer väl överens med de delar som framkom i samband med undersökningen 1971, då det togs fram ett större parti av stembären i samband med omdaning av parken, då konstaterades att kvaderstenarna hade måtten 0,8 x 0,4 meter (Petersen 1971). Alla inmätningar gjordes med GPS. Påträffade konstruktioner dokumenterades också med s.k. fotoskanning.

Förslag till fortsatta åtgärder

Kulturmiljö Halland föreslår inga ytterligare arkeologiska insatser i ärendet.

Figur 2, Alla schaktade ytor med påträffade lämningar. Skala 1:400.

Figur 3. Den mörka torvraden som sträcker från SV-NÖ, vilken kan vara en möjlig rest av en vallkant i norra delen av undersökningsområdet. Det mörka partiet är cirka 2 meter brett och 9 meter i längd. Utsnitt från koordinatsatt ortofoto.

Figur 4. Den påträffade skalmuren, med stenläggning bestående av kalkbruk, tegelbitar och större stenar, några huggna. En större avlång huggen kvadersten på den norra sidan. Foto mot SV, fotograf Stina Tegnhed. (Fotonummer: 2023-84-1).

Figur 5. Den huggna kvaderstenen som troligen tillhör stembären. Foto mot väst, fotograf Patrik Hallberg.

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr:	431-7754-2023
Kulturmiljö Hallands dnr:	2023-497
Fornlämning:	RAÄ 33:1/L1997:4018 och RAÄ 44:1/L1997:3939
Uppdragsgivare:	Teknik- och fastighetsförvaltningen, Halmstad kommun
Utförandetid:	2024-03-25 till 2024-05-02
Personal:	Patrik Hallberg (projektledare), Stina Tegnhed, Lina Dahlqvist, Johan Klange, Sofie Renström, Johanna Olsson, Eirik Johansson
Höjdsystem:	RH2000
Koordinatsystem:	Sweref99TM
Undersökt yta:	cirka 215 m ²
Dokumentation:	Inmätning gjord med GPS, manuellt justerad. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojekt Halmstad2023497F
Bilddokumentation:	Fotonummer 2023-84:1-2
Fynd:	-
Datering:	-

TEKNISKA OCH ADMINISTRATIVA UPPGIFTER

Länsstyrelsens dnr:	431-2956-2024
Kulturmiljö Hallands dnr:	2024-129
Fornlämning:	RAÄ 33:1/L1997:4018 och RAÄ 44:1/L1997:3939
Uppdragsgivare:	Teknik- och fastighetsförvaltningen, Halmstad kommun
Utförandetid:	2024-05-20 till 2024-05-21
Personal:	Patrik Hallberg (projektledare), Sofie Renström, Johanna Olsson
Höjdsystem:	RH2000
Koordinatsystem:	Sweref99TM
Undersökt yta:	cirka 52 m ²
Dokumentation:	Inmätning gjord med GPS, manuellt justerad. Digital information finns tillgänglig i Intrasisprojekt Halmstad2023497F
Bilddokumentation:	-
Fynd:	-
Datering:	-

Hitta våra rapporter och följ oss på våra sociala medier!

KULTURMILJÖ
HALLAND